VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Valtiovarainvaliokunnan kunta- ja hyvinvointijaosto
Asia: HE 99/2025 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2026
Teema: Sote-palveluiden vaikuttavuuden edistäminen

LAURA PITKÄNEN
JOHTAVA ERITYISASIANTUNTIJA, YKSIKÖN PÄÄLLIKKÖ
HYVINVOINTIALUEIDEN OHJAUSOSASTO, TIETO- JA ANALYTIIKKAYKSIKKÖ

(Kustannus)vaikuttavuus on yhteinen asia - myös tietojohtamisen näkökulmasta

Kustannusvaikuttavuus = Asiakkaalle merkittävät vaikutukset / Asiakaskohtaiset kustannukset

Tarvitaan toimintatietoa mm. THL:n rekistereistä → STM:n hallinnonalaa

Sosiaali- ja terveysministeriö

Tarvitaan kustannustietoa Valtiokonttorilta → VM:n hallinnonalaa

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Hyvinvointialueiden tehtäviä koskevat valtakunnalliset tavoitteet 2025-2029

- (Kustannus)vaikuttavuus sisältyy kaikkiin toimintaa koskeviin tavoitteisiin
- Lisäksi se on nostettu omaksi kokonaisuudekseen, millä halutaan korostaa vaikuttavuusperustaisuuden aktiivista edistämistä

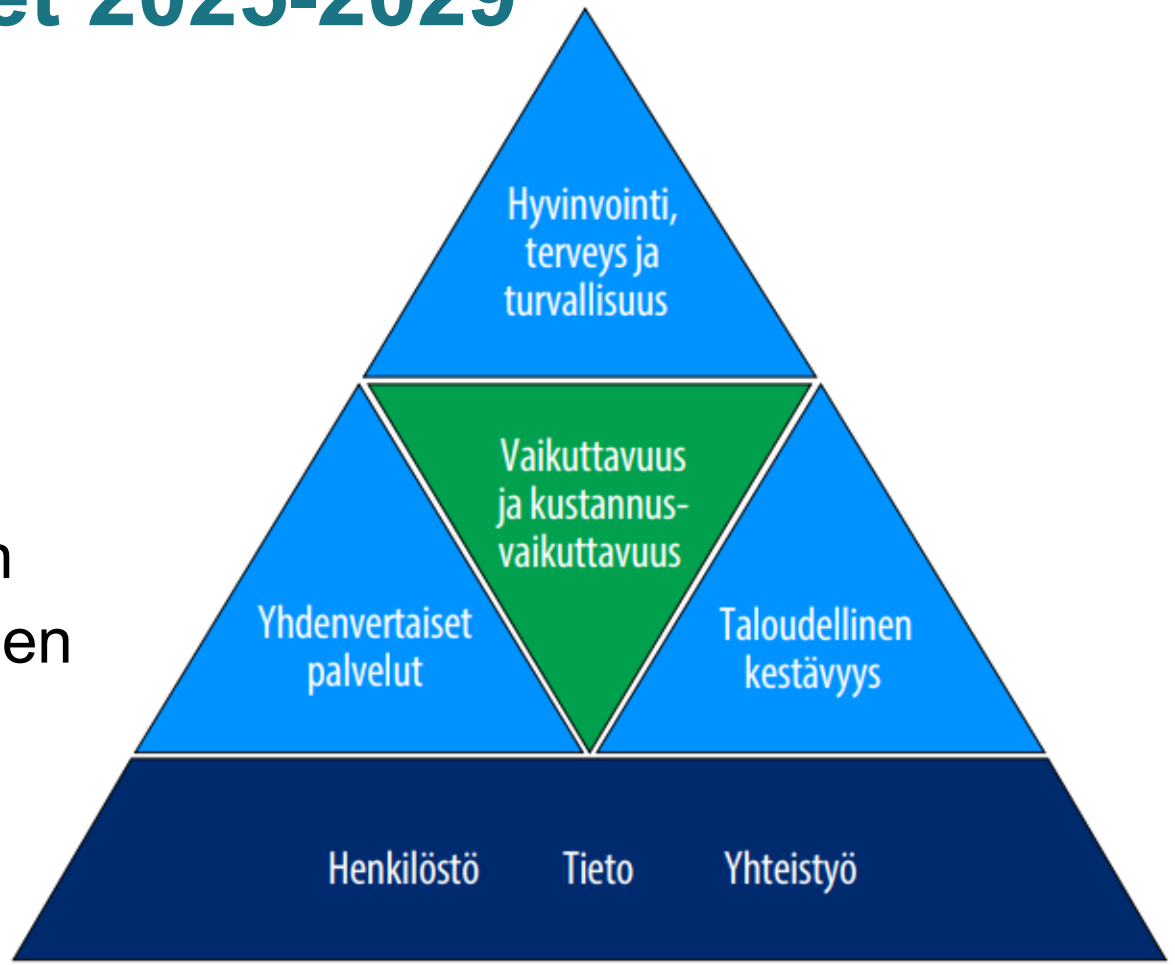

Valtiokonttorin taloustietojen hyödyntäminen

Alue

Manner-Suomi pl. HUS

Absoluuttinen | Per 18-65 vuotias | Per 75+ vuotias | Per 85+ vuotias | **Per alle 18 vuotias** | Per asukas

Poista valinnat

Vuosi

2023 | **2024**

Palvelukokonaisuus	Käyttö-kustannukset yhteensä	Nettokäyttö-kustannukset	Asiakaspalvelujen (ASP) ostot yhteensä	ASP-ostot muilta kuin julkisyhteisöiltä	Muilta ostettujen ASP-ostojen osuus käyttö-kustannuksista*	Henkilöstökulut	Henkilöstökulujen osuus käyttö-kustannuksista**	Työvoiman vuokraus	Työvoiman vuokraus työvoiman kokonaiskuluista
Muu sosiaali- ja terveystoiminta	**1 191 €**	**964 €**	**450 €**	**446 €**	**37 %**	**400 €**	**34 %**	**6 477 864 €**	**1,6 %**
Lasten, nuorten ja perheiden sosiaalihuollon avopalvelut ja lastensuojelu	**2 291 €**	**2 139 €**	**1 115 €**	**1 085 €**	**47 %**	**690 €**	**30 %**	**10 314 329 €**	**1,5 %**
Lastensuojelun ammatillinen perhehoito	76 €	71 €	71 €	70 €	92 %	1 €	1 %	37 837 €	5,0 %
Opiskeluhuollon kuraattoripalvelut	104 €	102 €	1 €	1 €	1 %	71 €	68 %	3 374 171 €	4,5 %
Kasvatus- ja perheneuvonta	90 €	86 €	3 €	3 €	3 %	56 €	62 %	2 087 271 €	3,5 %
Lastensuojelun laitospalvelu	902 €	833 €	639 €	624 €	69 %	145 €	16 %	2 894 903 €	1,9 %
Lapsiperheiden asumispalvelut	9 €	4 €	4 €	4 €	43 %	3 €	38 %	56 722 €	1,7 %
Perheoikeudelliset palvelut	39 €	38 €	4 €	4 €	10 %	23 €	59 %	267 752 €	1,1 %
Lapsiperheiden sosiaalityö ja -ohjaus sekä varhaisen tuen palvelut	209 €	202 €	41 €	41 €	20 %	108 €	52 %	903 480 €	0,8 %
Lastensuojelun perhehoito	287 €	265 €	179 €	176 €	61 %	32 €	11 %	111 686 €	0,3 %
Lastensuojelun sosiaalityö ja avohuollon tukitoimet ilman kodin ulkopuolista sijoitusta	462 €	429 €	151 €	142 €	31 %	194 €	42 %	502 114 €	0,3 %
Lapsiperheiden kotona asumista tukevat palvelut	113 €	109 €	23 €	22 €	20 %	58 €	51 %	78 392 €	0,1 %
Yhteensä	**28 417 €**	**23 894 €**	**8 342 €**	**5 139 €**	**18 %**	**9 564 €**	**34 %**	**441 369 921 €**	**4,3 %**

Nettokäyttökustannukset = käyttökustannukset - käyttötuotot
Taulukon tiedot perustuvat vuoden 2023 HHTPP-raportointiin.
Huom. Vantaa ja Kerava -hva:n raportoimissa sektorisummissa on virheitä, joiden vuoksi ostot muilta -summa ei toimi oikein ko. alueella.

*Asiakaspalveluostojen kokonaismäärästä (ASP-ostot yhteensä -sarake) vähennetty ostot sosiaaliturvarahastoilta sekä paikallis-, hyvinvointialue- ja valtionhallinnolta

Sisältää vain palveluluokalle **suoraan kohdistetut henkilöstökulut. Ei sisällä epäsuoria, kuten hyvinvointialueen hallinnon ja tukipalveluiden henkilöstökuluja, jotka saatetaan kohdentaa palveluluokille esimerkiksi vyörytyskuluina tai sisäisenä laskutuksena

Soten yksikkökustannukset

Yksikkökustannusten avoimuudella edistetään sitä, että **kustannusvaikuttavuudeltaan** parhaat toimintamallit tulevat käyttöön kaikilla alueilla

Tavoitteena:

- **Hyvinvointialueiden välinen vertailu** kansallisella TAHTO-laskennalla (THL)
- **Tuotantotapojen välinen vertailu** (julkinen vs. yksityinen)
  - Edellyttää järjestämisen kustannusten tunnistamista – selvitys valmistunut 2024 lopussa

Yhteistyö hyvinvointi-alueiden kanssa

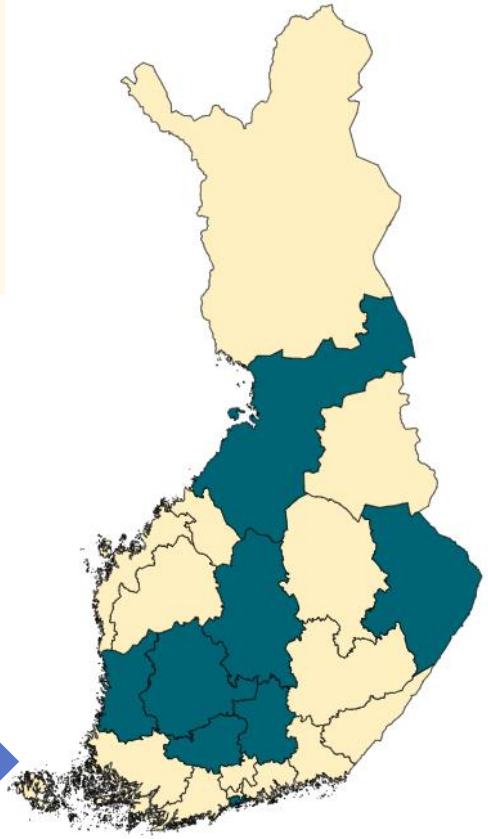

Toimenpiteet & tuotokset:

- Kansallinen yksikkökustannuslaskenta rekisteriaineistosta (THL)
  - Aineistojen laadun tarkistus ja arviointi
  - Ensimmäisten AURA-palveluluokkien yksikkökustannusten ja menetelmäkuvauksen julkaisu 12/2024
  - Seuraava erä tulossa 12/2025
- Hyvinvointialueiden oman yksikkökustannuslaskennan kehittäminen
  - Kehitetään yhtenäisiä laskennan periaatteita verkostotyöskentelyllä
  - Mahdollistaa mm. toimipisteiden välisen vertailun ja digi- vs. läsnäpalvelun vertailun
  - Hyvinvointialueiden yksikkökustannuslaskennan ohjeistus 2025

Sosiaali- ja terveysministeriö

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

thl

Tietojen hyödyntämisessä olennaista systemaattinen vertaiskehittäminen

- Vaikuttavuustiedon osalta tämä toteutuu THL:n kansallisten laaturekisterien kautta
- Alueilta esitetty toiveita myös vertailtavan taloustiedon osalta, tätä edistetään tutkihallintoa.fi:n ja/tai THL:n mittaristojen (SAO/JST) kautta
- Myös yksikkökustannustietoja tarkoitus hyödyntää vertailemalla, haasteena tietojen salassapito ja sopivan toimijan/resurssien puute
- Olennaista myös tiedon pohjalta tehtävät lainsäädännön uudistukset (käynnissä STM:ssä)
  - Vähähyötyisien toimien karsiminen (mm. lausunnot ja todistukset)
  - Palveluvalikoiman priorisointi

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Kiitos.

LAURA PITKÄNEN
LAURA.PITKANEN@GOV.FI